

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2010 M. BIRŽELIO 7 D. NUTARIMO NR. 716 „DĖL NUOSTOLIŲ, PATIRTŲ TEIKIANT VIEŠĄSIS KELEIVIŲ VEŽIMO GELEŽINKELIŲ TRANSPORTU PASLAUGAS IR (AR) VIEŠĄSIS KOMBINUOTOJO KELEIVIŲ VEŽIMO VIETINIAIS MARŠRUTAIS PASLAUGAS, JŲ POREIKIO NUSTATYMO IR KOMPENSAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2022 m. _____ d. Nr. _____

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pakeisti Nuostolių, patirtų teikiant viešąsias keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugas ir (ar) viešąsias kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugas, jų poreikio nustatymo ir kompensavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. birželio 7 d. nutarimu Nr. 716 „Dėl Nuostolių, patirtų teikiant viešąsias keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugas ir (ar) viešąsias kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugas, jų poreikio nustatymo ir kompensavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“:

1. Pakeisti 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1. Nuostolių, patirtų teikiant viešąsias keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugas ir (ar) viešąsias kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugas, jų poreikio nustatymo ir kompensavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja viešųjų keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugų ir (ar) viešųjų kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugų (toliau kartu – viešosios paslaugos) poreikio nustatymo kriterijus, geležinkelio įmonių (vežėjų) nuostolių, patirtų teikiant viešąsias paslaugas (toliau – nuostoliai), kompensacijos apskaičiavimo, nuostolių kompensacijos planavimo ir mokėjimo tvarką.“

2. Pakeisti 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3. Įvertinus savivaldybių pasiūlymus dėl naujų viešųjų paslaugų ir (ar) tolesnio jų teikimo atitinkamų savivaldybių teritorijose, viešųjų paslaugų poreikis vietinio susisiekimo maršrute ir tarptautinio susisiekimo maršrute Lietuvos Respublikos teritorijoje (toliau – maršrutas) nustatomas prieš pasirašant viešųjų paslaugų teikimo sutartį ir jos vykdymo metu, ne rečiau kaip kas treji metai, apskaičiavus socialinio, aplinkosauginio, traukinių užimtumo ir geležinkelio įmonių (vežėjų) sąnaudų ir pajamų koeficientų balų sumą pagal formulę:

$A+B+C+D \geq 40\%$, kur:

A – socialinis koeficientas, sudarytas iš trijų dedamųjų – maršruto potencialo, esamų darbo vietų skaičiaus ir licencijuotų gydymo įstaigų skaičiaus gyvenamosiose vietovėse, kuriose sustoja maršruto traukinys, koeficientų sumos;

B – aplinkosauginis koeficientas, skaičiuojamas lyginant traukinio ir autobuso išmetamo anglies dvideginio kiekį;

C – maršruto traukinių užimtumo koeficientas;

D – geležinkelio įmonių (vežėjų) planuojamų sąnaudų ir pajamų santykio maršrute koeficientas.“

3. Pakeisti 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9. Jeigu maršruto, išskyrus maršrutą, kuriame viešosios paslaugos yra teikiamos mažiau kaip 5 metus iki Aprašo 3 punkte nurodyto viešųjų paslaugų poreikio vertinimo, balų suma yra mažesnė, nei Aprašo 3 punkte nustatyta ribinė norma, viešųjų paslaugų teikimo poreikis laikomas pagrįstu, jeigu savivaldybė (-ės), per kurios (-ių) teritoriją eitų maršrutas, nusprendžia iš dalies kompensuoti nuostolius maršrute, einančiame per jos (jų) teritoriją, arba jeigu vietinis maršrutas yra tarptautinio maršruto dalis iki Lietuvos Respublikos sienos.“

4. Papildyti 9¹ punktu:

„9¹. Jeigu atlikus Aprašo 3 punkte nurodytą viešųjų paslaugų poreikio vertinimą nustatoma, kad maršruto balų suma yra mažesnė, nei Aprašo 3 punkte nustatyta ribinė norma, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija raštu ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo šio vertinimo atlikimo informuoja savivaldybę (-es), per kurios (-ių) teritoriją (-as) eitų maršrutas, apie šio vertinimo rezultatus ir galimybę savivaldybei (-ėms), siekiant užtikrinti viešųjų paslaugų teikimą maršrute, iš dalies kompensuoti nuostolius maršrute, einančiame per savivaldybės (-ių) teritoriją.“

5. Papildyti 9² punktu:

„9². Savivaldybė (-ės), kuri (-ios) nusprendžia iš dalies kompensuoti nuostolius maršrute, einančiame per jos (jų) teritoriją, kurio balų suma yra mažesnė, nei Aprašo 3 punkte nustatyta ribinė norma, pasirašo su Susisiekimo ministerija susitarimą prie viešųjų paslaugų teikimo sutarties, kuriame nustatoma savivaldybės (-ių) ir Susisiekimo ministerijos kompensacijos dalis, atsiskaitymo tarp savivaldybės (-ių) ir Susisiekimo ministerijos tvarka ir įsipareigojimų dėl kompensacijos mokėjimo nevykdymo pasekmės.“

6. Pakeisti 11 punktą ir jį išdėstyti taip:

„11. Susisiekimo ministerija gali nuspręsti, kad geležinkelio įmonės (vežėjai) vietoj viešosios keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugos teiktų maršrute viešąją kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugą, jeigu yra tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

11.1. maršruto dalyje dėl techninių kliūčių nebegalima teikti viešosios keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugos;

11.2. maršruto dalyje dėl techninių kliūčių yra laikinai apribotas viešosios keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugos teikimas;

11.3. dėl prognozuojamo keleivių srauto maršruto dalyje teikiant viešąją kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugą būtų patiriamos bent 2 kartus mažesnės sąnaudos visame maršrute, nei teikiant viešąją keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugą;

11.4. viešojo kombinuotojo keleivių vežimo vietinio maršruto dalyje (kurioje nevežama geležinkelių transportu) nėra alternatyvių susisiekimo keleiviniu kelių transportu maršrutų.“

7. Pakeisti 13 punktą ir jį išdėstyti taip:

„13. Geležinkelio įmonėms (vežėjams) mokėtinas nuostolių kompensacijos dydis apskaičiuojamas dviem etapais: *ex ante* yra apskaičiuojamas planuojamas ateinančių vienu kalendorinių metų nuostolių kompensacijos dydis, o *ex post* yra apskaičiuojamas faktinis nuostolių kompensacijos dydis ir premijų už veiklos efektyvinimo rodiklių įvykdymą ir kokybinių rodiklių viršijimą ar nuobaudų už jų neįvykdymą suma.“

8. Pakeisti 14 punktą ir jį išdėstyti taip:

„14. Planuojamas ateinančių metų kalendorinių metų nuostolių kompensacijos dydis yra apskaičiuojamas pagal formulę:

$$K_0 = (S_{0T} \times M_{0T}) + (S_{0K} \times M_{0K}) - P_0 - P_{0KT} - I_0 + R_0, \text{ kur:}$$

K_0 – planuojamas ateinančių metų kalendorinių metų nuostolių kompensacijos dydis, skaičiuojamas *ex ante*;

S_{0T} – prognozuojamos traukinio sąnaudos, patirtos tik teikiant viešąsias paslaugas ir tenkančios vienam kilometrui;

S_{0K} – prognozuojamos kelių transporto priemonių sąnaudos, jeigu teikiama viešoji kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslauga, tenkančios vienam kilometrui;

M_{0T} – planuojama metinė traukinio rida (km) maršrute, kuriame teikiamos viešosios paslaugos, įskaitant ridą (km), traukiniui vykstant iš depo į maršruto pradžią prieš pradedant darbą maršrute, o baigus darbą maršrute – grįžtant iš maršruto pradžios į depą;

M_{0K} – planuojama kelių transporto priemonių (jeigu teikiama viešoji kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslauga) rida (km);

P_0 – prognozuojamos pajamos, gaunamos iš teikiant viešąsias paslaugas parduodamų bilietų;

P_{0KT} – prognozuojamas geležinkelio įmonių (vežėjų) pelnas, gaunamas iš veiklos, netiesiogiai susijusios su viešųjų paslaugų teikimu;

I_0 – prognozuojamos subsidijos, teikiamos dėl įstatymuose nustatytų lengvatų, taikomų bilietams, naujiems traukiniams įsigyti ir pan.;

R_0 – prognozuojamas pagrįstasis pelnas, apskaičiuojamas padauginus geležinkelio įmonių (vežėjų) turto, naudojamo tik viešosioms paslaugoms teikti maršrute, vertę iš ne daugiau kaip 3 proc. Tikslus procento dydis nustatomas viešųjų paslaugų teikimo sutartyse.“

9. Pakeisti 17 punktą ir jį išdėstyti taip:

„17. Faktinis praėjusių paskutinių kalendorinių metų nuostolių kompensacijos dydis yra apskaičiuojamas iki kitų kalendorinių metų kovo 1 dienos pagal šią formulę:

$$K_F = (S_{FT} \times M_{FT}) + (S_{FK} \times M_{FK}) - P_F - P_{FKT} - I_F + R_F, \text{ kur:}$$

K_F – faktinis praėjusių paskutinių kalendorinių metų nuostolių kompensacijos dydis, skaičiuojamas *ex post*;

S_{FT} – faktinis traukinio sąnaudų, patirtų tik teikiant viešąsias paslaugas, dydis, tenkantis vienam kilometrui;

S_{FK} – faktinis kelių transporto priemonių sąnaudų, jeigu teikiama viešoji kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslauga, dydis, tenkantis vienam kilometrui;

M_{FT} – faktinė metinė traukinių rida (km) maršrute, kuriame teikiamos viešosios paslaugos, įskaitant ridą (km), traukiniui vykstant iš depo į maršruto pradžią prieš pradedant darbą maršrute, o baigus darbą maršrute – grįžtant iš maršruto pradžios į depą;

M_{FK} – faktinė kelių transporto priemonių (jeigu teikiama viešoji kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslauga) rida (km);

P_F – faktinės geležinkelio įmonių (vežėjų) pajamos, gautos iš teikiant viešąsias paslaugas parduotų bilietų;

P_{FKT} – faktinis geležinkelio įmonių (vežėjų) pelnas, gautas iš veiklos, netiesiogiai susijusios su viešųjų paslaugų teikimu;

I_F – faktiškai suteiktos subsidijos, teikiamos dėl įstatymuose nustatytų lengvatų, taikomų bilietams, naujiems traukiniams įsigyti ir pan.; į subsidijas taip pat įtraukiamos draudimo

išmokos, gaunamos už per eismo įvykius, atsitikusius teikiant viešąsias paslaugas, patirtus nuostolius;

R_F – viešųjų paslaugų faktinis pagrįstasis pelnas. Formulėje naudojamas faktinis pagrįstasis pelnas apskaičiuojamas padauginus geležinkelio įmonių (vežėjų) turto, naudojamo tik viešosioms paslaugoms teikti maršrute, vertę iš ne daugiau kaip 3 proc. Tikslus procento dydis nustatomas viešųjų paslaugų teikimo sutartyse.“

10. Pakeisti 29 punktą ir jį išdėstyti taip:

„29. Naujame maršrute premija už veiklos efektyvinimo rodiklių įvykdymą ar nuobauda už jų neįvykdymą pirmaisiais metais, kai paslaugos teikiamos visus kalendorinius metus, nėra skiriama.“

11. Pakeisti 31 punktą ir jį išdėstyti taip:

„31. Objektivus vertinimas yra atliekamas dviem būdais – atliekant punktualumo duomenų analizę ir tikrinant kokybės standartų laikymąsi tiesiogiai traukinyje, kai Lietuvos transporto saugos administracijos paskirti kokybės inspektoriai atlieka vertinimą. Vertinimą gali atlikti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos transporto saugos administracijos parinktas nepriklausomas asmuo.“

12. Papildyti 34¹ punktu:

„34¹. Lietuvos transporto saugos administracija, nustačiusi geležinkelio įmonės (vežėjo) teikiamų viešųjų paslaugų kokybės pažeidimų, informuoja geležinkelio įmonę (vežėją) apie nustatytus kokybės pažeidimus ir nurodo ne ilgesnį kaip 20 darbo dienų terminą nustatytiems trūkumams ištaisyti, kuris skaičiuojamas nuo informacijos apie nustatytą pažeidimą gavimo dienos. Jeigu geležinkelio įmonė (vežėjas) neištaiso nustatytų trūkumų per nurodytą terminą, pasibaigus nurodytam terminui trūkumai fiksuojami pakartotinai. Tais atvejais, kai 20 darbo dienų terminas trūkumams ištaisyti objektyviai nėra pakankamas, Lietuvos transporto saugos administracija geležinkelio įmonės (vežėjo) prašymu turi teisę skirti ilgesnį terminą trūkumams ištaisyti.“

13. Pakeisti 36 punktą ir jį išdėstyti taip:

„36. Subjektyvus vertinimas atliekamas naudojant keleivių apklausą, kurios atlikimo būdą pasirenka Lietuvos transporto saugos administracija. Šį vertinimą gali atlikti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos transporto saugos administracijos parinktas nepriklausomas asmuo.“

14. Pakeisti 41 punktą ir jį išdėstyti taip:

„41. Viešųjų paslaugų teikimo sutartyje gali būti įtrauktos papildomos nuobaudos už sutarties įsipareigojimų nevykdymą, kurios nėra nurodytos Apraše.“

15. Pakeisti 42 punktą ir jį išdėstyti taip:

„42. Viešųjų paslaugų teikimo sutartyse tuo atveju, kai geležinkelio įmonės (vežėjai) viešosioms paslaugoms teikti parenkamos tiesiogiai, arba viešųjų paslaugų teikimo konkurso sąlygose ir viešųjų paslaugų teikimo sutartyse tuo atveju, kai geležinkelio įmonės (vežėjai) viešosioms paslaugoms teikti parenkamos konkurso būdu, nustatomos nuostolių kompensacijos sąlygos, nurodomi maršrutai, kuriuose turi būti teikiamos viešosios paslaugos, ir metinė traukinių ir kelių transporto priemonių rida, jeigu bus teikiama kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslauga.“

16. Pakeisti 43 punktą ir jį išdėstyti taip:

„43. Kiekvienais kalendoriniais metais viešųjų paslaugų teikimo sutarties galiojimo laikotarpiu viešosioms paslaugoms teikti parinktos geležinkelio įmonės (vežėjai) iki einamųjų metų kovo 1 d. Lietuvos transporto saugos administracijai pateikia kitų kalendorinių metų informaciją

apie kiekvieno maršruto, kuriame bus teikiamos viešosios paslaugos, prognozuojamas kompensuojamas sąnaudas, patirtas tik teikiant viešąsias paslaugas ir tenkančias vienam kilometrui, prognozuojamas pajamas, gaunamas iš bilietų pardavimo, ir prognozuojamas subsidijas, teikiamas dėl įstatymuose nustatytų transporto lengvatų taikymo, prognozuojamą pelną, gaunamą iš veiklos, netiesiogiai susijusios su viešųjų paslaugų teikimu, taip pat geležinkelio įmonės (vežėjo) nuosavybės teise valdomo turto, naudojamo viešosioms paslaugoms teikti, vertę ir nurodo, kaip kiekviena iš šių reikšmių buvo nustatyta arba apskaičiuota. Jeigu Lietuvos transporto saugos administracija nustato, kad pateikta ne visa informacija ar ji yra netiksli, ji kreipiasi į geležinkelio įmones (vežėjus), nurodydama šią informaciją papildyti (patikslinti). Gavusios tokį nurodymą, geležinkelio įmonės (vežėjai) privalo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas papildytą (patikslintą) informaciją pateikti Lietuvos transporto saugos administracijai. Lietuvos transporto saugos administracija gali nustatyti teiktinos informacijos formas.“

17. Pakeisti 44 punktą ir jį išdėstyti taip:

„44. Teikiant viešąją kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugą, geležinkelio įmonės (vežėjai) iki einamųjų metų kovo 1 d. Lietuvos transporto saugos administracijai pateikia kitų kalendorinių metų informaciją apie prognozuojamas kompensuojamas sąnaudas, patirtas tik teikiant viešąsias paslaugas ir tenkančias vienam kilometrui, prognozuojamas pajamas, gaunamas iš bilietų pardavimo, ir prognozuojamas subsidijas, teikiamas dėl įstatymuose nustatytų transporto lengvatų taikymo. Nurodyta informacija teikiama atskirai apie maršruto kuriame vežama geležinkelių transportu, dalį ir maršruto kuriame vežama kelių transporto priemone, dalį.“

18. Pakeisti 45 punktą ir jį išdėstyti taip:

„45. Lietuvos transporto saugos administracija, vadovaudamasi Aprašo 14 ir 16 punktuose nustatyta tvarka, iki einamųjų metų kovo 15 d. (terminas gali būti pratęstas 5 darbo dienomis, jeigu viešosioms paslaugoms teikti parinktos geležinkelio įmonės (vežėjai) buvo paprašytos patikslinti informaciją) apskaičiuoja planuojamą kompensacijos dydį kitiems kalendoriniams metams ir pateikia Susisiekimo ministerijai ir suinteresuotosioms savivaldybėms informaciją apie valstybės ir savivaldybių biudžeto lėšų, reikalingų nuostoliams kompensuoti, poreikį, Susisiekimo ministerijos nustatytais terminais teikdama informaciją atitinkamų metų valstybės biudžeto projektui ir susisiekimo ministro valdymo sričių įmonių atitinkamų metų strateginio veiklos plano projektui parengti.“

19. Pakeisti 46 punktą ir jį išdėstyti taip:

„46. Gavusi informaciją apie Aprašo 45 punkte nurodytą kompensacijos dydį, Susisiekimo ministerija ir savivaldybė (-ės), su kuria (-iomis) sudarytas (-i) susitarimas (-ai) prie viešųjų paslaugų teikimo sutarties, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka pateikia Lietuvos Respublikos finansų ministerijai ir Vyriausybei kitų kalendorinių metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų poreikį, reikalingą nuostoliams kompensuoti.“

20. Pakeisti 47 punktą ir jį išdėstyti taip:

„47. Patvirtinus Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimus, Susisiekimo ministerija ir savivaldybė (-ės), su kuria (-iomis) sudarytas (-i) susitarimas (-ai) prie viešųjų paslaugų teikimo sutarties, priima sprendimą dėl metinės planuotos nuostolių kompensacijos geležinkelio įmonėms (vežėjams) išmokėjimo pagal viešųjų paslaugų teikimo sutartyje ir susitarime (-uose) prie viešųjų paslaugų teikimo sutarties nustatytus terminus.“

21. Pakeisti 49 punktą ir jį išdėstyti taip:

„49. Lietuvos transporto saugos administracija iki einamųjų metų gegužės 15 d., vadovaudamasi Aprašo 17 ir 22 punktuose nustatyta tvarka, apskaičiuoja faktinį nuostolių kompensacijos dydį. Jeigu Lietuvos transporto saugos administracija nustato, kad pateikta ne visa informacija ar ji yra netiksli, ji kreipiasi į geležinkelio įmones (vežėjus), nurodydama šią informaciją papildyti (patikslinti). Gavusios tokį nurodymą, geležinkelio įmonės (vežėjai) privalo ne vėliau kaip per 5 darbo dienas papildytą (patikslintą) informaciją pateikti Lietuvos transporto saugos administracijai. Gavusi patikslintą informaciją Lietuvos transporto saugos administracija per 10 darbo dienų apskaičiuoja faktinį nuostolių kompensacijos dydį pagal patikslintus duomenis.“

22. Pakeisti 51 punktą ir jį išdėstyti taip:

„51. Apskaičiavusi skirtumą tarp planuoto ir faktinio nuostolių kompensacijos dydžių, Lietuvos transporto saugos administracija apskaičiuoja papildomą nuostolių kompensacijos dydį pagal Aprašo 24 punkte pateiktą formulę, atsižvelgdama į geležinkelio įmonėms (vežėjams) pritaikytos premijos už veiklos efektyvinimo rodiklių įvykdymą ir kokybinių rodiklių viršijimą ar nuobaudos už jų neįvykdymą sumą, ir iki einamųjų metų birželio 1 d. informuoja Susisiekimo ministeriją ir suinteresuotąsias savivaldybes.“

23. Pakeisti 53 punktą ir jį išdėstyti taip:

„53. Pasibaigus viešųjų paslaugų teikimo sutarties terminui ir tuo atveju, jeigu yra likęs papildomas nuostolių kompensacijos dydis, Susisiekimo ministerija priima sprendimą dėl papildomo nuostolių kompensacijos dydžio išmokėjimo geležinkelio įmonei (vežėjui) ir apie tai raštu informuoja Lietuvos transporto saugos administraciją ir prireikus savivaldybę (-es), su kuria (-iomis) sudarytas (-i) susitarimas (-ai) prie viešųjų paslaugų teikimo sutarties. Susisiekimo ministerijos nurodytas kompensacijos dydis išmokamas geležinkelio įmonei (vežėjui) iki ateinančių kalendorinių metų birželio 30 d. (jeigu teigiamas) arba geležinkelio įmonė (vežėjas) viešųjų paslaugų teikimo sutartyje nustatyta tvarka jį grąžina Lietuvos transporto saugos administracijai, o ši grąžina į biudžetą iki ateinančių kalendorinių metų birželio 30 d. (jeigu neigiamas).“

24. Papildyti 58 punktu:

„58. Viešųjų paslaugų teikimo poreikio nustatymo, nuostolių kompensavimo, premijos ar nuobaudos apskaičiavimo dokumentai rengiami ir saugomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.“

Ministras Pirmininkas

Susisiekimo ministras